
Redactioneel

Mogelijk is het u ontgaan, maar het Steunpunt Werk en Sociale Economie (WSE) heeft zonet een nieuwe erkenning gekregen als steunpunt voor beleidsrelevant onderzoek. Het nieuwe Steunpunt bouwt verder op de aanpak, profilering en doelstellingen van het vorige. Het team is wat gewijzigd om de beschikbare expertise nog beter af te stemmen op de prioriteiten van het Vlaamse arbeidsmarktbeleid. Maar het streven naar een degelijke dienstverlening aan u, als lezer van *Over.Werk*, gebruiker van statistieken of partner in onderzoek, blijven we hoog in het vaandel dragen.

Deze nieuwe erkenning laat toe om gedurende vier jaar de monitoring en het onderzoek van de arbeidsmarkt verder te ontplooiën. Net zoals de voorgaande jaren zal *Over.Werk*, als één van onze sterproducten, opnieuw een prominente plaats innemen in de werking van het Steunpunt WSE. Dit tijdschrift vervult al meer dan twintig jaar een brugfunctie tussen onderzoek en beleid. Deze traditie willen we ook de volgende jaren waarborgen. Hiervoor zetten we de regelmatige rapportering over arbeidsmarktonderzoek in Vlaanderen en Europa verder en vullen we ze aan met beleidscommentaren. Kortom, *Over.Werk* blijft beschikbaar als werkinstrument (en publicatieforum!) voor elke die zich bekommert om het functioneren van de arbeidsmarkt. Vandaag kunnen we u alvast een eerste nummer presenteren met een gevarieerd aanbod in de katernen 'Gepubliceerd arbeidsmarktonderzoek', 'Open debat' en 'Gelezen en onderstreept'.

De katern '**Gepubliceerd**' gaat van start met twee artikels die inzoomen op het *arbeidsmarktbeleid*. Kristel Bogaerts, Ive Marx, Wouter Van Dooren, Hans Echelpoels en Francesca Froy leveren de eerste bijdrage. Zij analyseren de mogelijkheden en uitdagingen van een flexibel lokaal arbeidsmarktbeleid in België. Maarten Gerard en Daphné Valsamis maken een genuanceerde evaluatie van het

systeem van de dienstencheques. De cheques zijn populair en effectief (de geformuleerde doelstellingen worden goeddeels ingevuld), maar er hangt ook een hoog prijskaartje aan vast.

Binnen het thema '*vraag en aanbod van arbeid*' past de bijdrage van Joep Konings, Damiaan Persyn en Wouter Torfs. Zij gingen na welke impact de recente crisis had op de matching tussen werklozen en vacatures. Vooral bij werkzoekenden met een bachelor- of masterdiploma bleek er sprake van een groeiende 'mismatch'.

In de rubriek '*doelgroepen*' bijt Lieve Lembrechts de spits af, met een bijdrage over zwangerschapsgerelateerde discriminatie. Het aandeel vrouwen dat naar aanleiding van een zwangerschap met een vorm van discriminatie af te rekenen krijgt, is verontrustend hoog. Naast 'kwade wil' lijkt onwetendheid een belangrijke rol te spelen. Werkgevers kennen niet altijd hun plichten, terwijl lang niet alle werkneemsters op de hoogte zijn van hun rechten. Samira Castermans en Tine Van Regenmortel belichten de moeilijkheden en mogelijkheden om mensen in armoede duurzaam tewerk te stellen. Ze formuleren aanbevelingen voor werknemers, werkgevers en beleidsmakers. Koen Van Laer, Marijke Verbruggen en Maddy Janssens evalueren tot slot de kansengroepenbenadering in het Vlaamse beleid inzake loopbaanbegeleiding. Worden de kansengroepen in kwestie wel bereikt? En is loopbaanbegeleiding wel het juiste antwoord op de vragen waar mensen uit deze groepen mee zitten?

Ook aan '*migratie*' besteden we in deze *Over.Werk* aandacht. In een eerste artikel zoomen Johan Wets en Fernando Pauwels in op migranten uit Polen, Roemenië en Bulgarije. De vraag wordt gesteld of de recente sterke instroom uit deze drie landen in de toekomst zal aanhouden. Johan Wets levert nog een tweede bijdrage in deze rubriek. Samen met

Tom de Bruyn schrijft hij over de rekrutering van verzorgend personeel uit ontwikkelingslanden. De auteurs laten hun licht schijnen over de ethische vragen die deze praktijk onvermijdelijk oproept.

In een eerste studie die we onder het label *'loopbanen'* onderbrachten, verkennen Barbara Vandeweghe, Daphné Valsamis en Wim Van der Beken in opdracht van het VBO de succesfactoren en hinderpalen om werknemers langer aan de slag te houden. Interessant is dat men zowel bij werkende 50-plussers als bij bedrijven te rade ging. Het zal niet verbazen dat werknemers en werkgevers er vaak verschillende opvattingen op na houden. Harry van Dalen en Kène Henkens benaderen dezelfde thematiek (langer werken) via een gelijkaardige methodiek (werknemers- en werkgeversbevraging), maar dan voor Nederland. Tot slot onderzoeken Sarah Vansteenkiste en Marijke Verbruggen de effecten van 'bedrijfsinterne loopbaantransities', dit zijn jobveranderingen van een werknemer bij dezelfde werkgever (denk aan een promotie of een verhuis naar een andere afdeling). Opvallend is dat niet zozeer het type transitie de latere jobbeleving bepaalt, maar wel de manier waarop de werkgever de transitie aanpakt.

In de rubriek *'opleiding en vorming'* gaan Katleen De Rick en Kobe Van Itterbeeck na of ESF-subsidies voor bedrijfsopleidingen de opleidingsdeelname van kansengroepen al dan niet bevorderden. Kim Bellens, Fauve Delcour, Tina Davidson en Katleen De Stobbeleir onderzoeken vervolgens de voorwaarden die vervuld moeten zijn om in een organisatie van een positief leerklimaat te kunnen spreken. Laura Jacobs, Katleen De Rick en Peter De Cuyper besteden aandacht aan opleidingen tijdens periodes van tijdelijke werkloosheid. Ze gaan na wat het succes bepaalt van opleidingsinitiatieven in deze toch wel specifieke situatie.

De laatste drie bijdrages brachten we samen onder de noemer *'competenties'*. Ine Willemse, Sara De Hauw en Ans De Vos distilleren uit een bevraging van een twintigtal Vlaamse organisaties enkele 'best

practices' op het vlak van competentieontwikkeling. Sophie Op de Beeck en Annie Hondeghem onderzochten hetzelfde thema binnen de publieke sector: hoe gaan overheden op dit moment om met competentie management en wat zijn de belangrijkste uitdagingen voor de toekomst. Didier Fouarge en Andries de Grip sluiten 'Gepubliceerd' af met een studie over hoe cognitieve competenties evolueren met ouder worden. 'Functionele geletterdheid', dit is het vermogen om geschreven informatie te begrijpen en te verwerken, blijkt al na onze veertigste verjaardag achteruit te gaan ...

In *'Open debat'* wijden Peter van der Hallen en Stijn Gryp ons in een eerste bijdrage in in de wonderere wereld van POPs, PLOPs en BOPs. Aan deze uiteenzetting koppelen ze enkele (syndicale) beschouwingen over levenslang en levensbreed leren. Dan volgt een unicum in de Over.Werk-geschiedenis: een heuse duobijdrage. Ronald Dekker, een onderzoeker aan de Tilburgse universiteit, vat eerst zijn studie samen over de voor- en nadelen van flexibiliteit op de arbeidsmarkt. De kosten en baten voor werknemer, werkgever en maatschappij worden gewikt en gewogen. Jan Denys van Randstad voelde zich aangesproken door de studie van Dekker en collega's en kreeg van ons een forum om een 'balans van de balans' op te maken.

In *'Gelezen en onderstreept'* is het deze keer de beurt aan Walter Van Trier. De 'grote kwestie' die hij ditmaal aansnijdt, is hoe het mogelijk is dat zoveel economen de financiële crisis totaal niet hebben zien aankomen. De enkele slimmeriken die het onheil wel voorspeld hadden, worden in deze bijdrage - terecht - uitgebreid aan het woord gelaten. Maar er wordt ook gekeken of, en zo ja hoe, mainstream economen na de ellende van de voorbije jaren hun discours hebben aangepast.

Veel leesplezier!

Het redactieteam